

Гринасюк А.Р.,

*к. геогр. н., ст. викладач кафедри туризму та готельного господарства,
Волинський національний університет ім. Лесі Українки*

Мірко А., Ліпич А.,

*студенти 2-го курсу факультету економіки та управління,
Волинський національний університет імені Лесі Українки*

ТУРИЗМ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Туризм є однією з основних галузей економіки України. Ринок туризму дуже вразливий до криз різного походження, таких як стихійні лиха, епідемії, соціально-економічні та політичні кризи, військові конфлікти, які призводять до нестабільності в країні. Підтвердженням цього є ситуація в туристичній галузі України, яка з початком повної війни пережила справжній колапс. Зокрема, велика кількість туристичних компаній закрили або перепрофілювали свою діяльність, а готелі, будинки престарілих і туристичні бази приймають біженців з окупованих територій. Незважаючи на триваючі військові дії та встановлені обмеження в багатьох частинах нашої країни, туризм продовжує працювати в безпечних районах без активних бойових дій. Проте туризм під час війни мав певні особливості, які потребували додаткового розгляду та аналізу [1].

У когось може виникнути закономірне запитання: якщо зараз такі важкі часи, навіщо взагалі думати про туристичну поїздку? Але все складніше і глибше. Це не лише можливість відпочити. Насправді туризм відіграє важливу роль, яка суттєво впливає на економіку країни та добробут її громадян. Тому не слід розглядати це лише як сектор розваг. У всі часи, чи то в мирний, чи в воєнний час, він підтримує сферу економічної діяльності націй і суспільств. З усіх галузей туризм займає третє місце за доходами в економіці країни. Доходи від туризму та відповідні податки складають значну частину бюджету. Туризм стимулює розвиток різних частин інфраструктури, в тому числі торговельних підприємств. Він пропонує багато можливостей для роботи та заробітку, створюючи умови для діяльності компаній у

галузях, які співпрацюють із туристичним сектором. В умовах війни говорити про розвиток туризму практично неможливо [2].

Але для економіки, і суспільства важливо зберегти хоча б частину його діяльності, а після завершення важкого періоду – спрямувати зусилля на його відновлення.

З початку повномасштабного вторгнення туристична галузь країни знизилася. Це ускладнюється тим, що Україна, як і багато інших країн світу, ще не повністю оговталася від пандемії коронавірусу. Галузь знову загрузла в збитковості, не досягнувши показників 2019 року. Зі зрозумілих причин про іноземний туризм навіть говорити не доводиться.

По-перше, у великої кількості громадян зросли витрати і зменшилися доходи.

По-друге, військовозобов'язані не можуть виїхати за кордон із сім'єю, навіть якщо мають на це кошти.

По-третє, є логістичні проблеми. Крім того, не чекайте потоку іноземних туристів, поки країна не стане безпечною. І сьогоднішній візит до України – це переважно представники іноземних ЗМІ та працівники галузі, які пересуваються країною по роботі [3].

Якщо туристична галузь і надалі занурюватиметься в безодню кризи, проблем буде більше. До бюджету країни не надходитиме багато податків, з яких фінансуватимуться збройні сили та найбільш незахищені верстви суспільства. Туризм, який підтримує економіку країни, потребує підтримки й сам.

Коли країна опиняється в ситуації військового конфлікту, це відбивається на психологічному та емоційному стані її громадян. У постійному стресі, перебуваючи в стані напруги, страху та безвиході люди як ніколи потребують можливості знайти полегшення та тимчасовий спокій навіть у маленьких радощах. Цьому дуже добре сприяють екскурсії, які допомагають ненадовго зорієнтуватися і розслабитися. Це благотворно впливає на здоров'я та працездатність. Адже, як ніколи, цій країні потрібні сильні та впевнені у майбутньому громадяни, готові відбудовувати зруйноване у майбутньому.

Підсумовуючи вище викладене, можна сказати, що Україна має великий туристичний потенціал. Щороку сюди приїжджає багато туристів з усього світу.

Однак у лютому 2022 року наша туристична галузь зіткнулася з важким випробуванням війною між росією та Україною. Військовий конфлікт знищив туристичну інфраструктуру, втратив іноземних туристів, заборонив використання повітряного простору та інші негативні наслідки в багатьох частинах України. Тим не менш, туризм продовжує функціонувати, але з певними особливостями, зумовленими ситуацією в нашій країні. Незважаючи на важку післявоєнну ситуацію з туризмом, він повинен бути важливою частиною стратегії економічного відновлення. Проте сьогодні над цим треба працювати. Зокрема, включити розвиток туризму в програми післявоєнної відбудови, вести переговори з міжнародними готельними мережами щодо їх входження в Україну, готувати масштабні маркетингові кампанії на зовнішні ринки, розробляти туристичні програми для місць. Відновлювати бойову славу Збройних Сил, працювати над відновленням туристичної інфраструктури та популяризувати нестандартні форми туризму [4].

Література

1. Туризм в умовах війни! URL:
<https://www.synevyr.info/%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC-%D0%B2-%D1%83%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%85-%D0%B2%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8/>
2. Туризм воєнного часу: хто і як їздить подорожувати з України. URL:
<https://www.unian.ua/tourism/lifehacking/turizm-voyennogo-chasu-hto-i-yak-jizdit-podorozhuvati-z-ukrajini-11925096.html>
3. Туризм під час війни 2022. URL:
https://zaxid.net/turizm_pid_chas_viyni_2022_fakti_vid_turistichnih_firm_lvova_n1542665
4. Особливості туризму в умовах воєнного стану. URL:
<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/1543/1484>

Данилюк Т.І.,

к.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

Волинський національний університет імені Лесі Українки